

Raadsvoorstel

Zaaknummer	1727517
Portefeuillehouder	Mevrouw H. B. Boudewijnse
Voorstel	Begroting GNR 2020

Aan de raad,

1. Beslispunten

1. Kennisnemen van het beleidsplan 2020-2023 van Stichting Goois Natuurreservaat, de begrotingswijziging 2019, de begroting 2020 en de meerjarenbegroting 2020 – 2023.
2. Besluiten om geen zienswijze in te dienen voor de begroting 2020 en de bijbehorende beleidsdocumenten.

2. Inleiding

Volgens de statuten dient het GNR de begroting voor het komende jaar en de meerjarenbegroting voor 1 april aan de betrokken Raden en Staten op te sturen en te vragen binnen 6 maanden te reageren met een zienswijze (oftewel voor 1 oktober). Het bestuur van het GNR dient de begroting en de meerjarenbegroting vervolgens voor 1 november definitief vast te stellen.

Dit jaar heeft het bestuur de begrotingsstukken pas op 4 juli besproken en vastgesteld en zijn de stukken eind juli naar de participanten verzonden voor een reactie. Het late verzenden is het gevolg van uitval van personeel bij het GNR. Na ontvangst van de stukken is een en ander in Gooise Meren helaas niet voortvarend opgepakt. De procedure was niet goed in beeld.

Mede door afwijking van de procedure en de niet optimale communicatie over de te volgen procedure heeft geen van de overige participanten voor 1 oktober een reactie gegeven of kunnen geven. De Raad van Huizen heeft over de begrotingsstukken van de GNR op 12 december nog wel een besluit genomen. Het bestuur van de GNR heeft op dezelfde 12 december een besluit genomen over de begroting, om zo het nieuwe jaar wel te kunnen aanvangen met een definitieve begroting.

Hoewel het bestuur van de GNR reeds een besluit heeft genomen over de begroting, is het nog steeds zinvol om de plannen van het GNR te delen en de normale zienswijze procedure te volgen. Eventuele wensen en bedenkingen van de Raad van Gooise Meren worden bij het bestuur van het GNR ingebracht en kunnen door het bestuur in de vorm van een begrotingswijziging worden verwerkt dan wel als aandachtspunten meegenomen worden bij het opstellen van de nieuwe begroting. Het is voor uw Raad vooral van belang goed om de hoogte te zijn van het reilen en zeilen van het GNR en de wijze waarop zij vorm geeft aan de transformatie die gemeenten van het GNR hebben gevraagd en die vanaf 2016 is ingezet.

3. Beoogd effect

Het GNR geeft met de begroting invulling aan haar opdracht om een goede bescherming te bieden van de natuur- en landschappelijke waarde van het Gooi. De raad is goed betrokken bij de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen van het GNR.

4. Argumenten en onderbouwing

Het GNR heeft aan de participanten de begroting 2020 (inclusief de meerjarenbegroting 2021 – 2023), het beleidsplan 2020 – 2023, het uitvoeringsplan 2020 – 2023 en de begrotingswijziging 2019 toegezonden. Het GNR stelt dat deze stukken als één geheel moeten worden beschouwd.

Begrotingswijziging 2019

Er worden een aantal begrotingswijzigingen voorgesteld. Deze hebben diverse bronnen: recente CAO afspraken, de voorbereiding van de begroting 2020, uitkomsten van de jaarrekening en het van doorschuiven werkzaamheden uit 2018. Zo was de loonstijging in 2019 hoger dan begroot. Ook de kosten voor beheer vielen hoger uit tgv. diverse ontwikkelingen zoals meer aandacht voor boomveiligheid en het afgenomen maatschappelijk draagvlak voor houtverkoop. Het is ook nog niet gelukt iemand aan te stellen tbv fondsenverwerving, waardoor het verstandig was de begrote inkomsten voor 2019 bij te stellen. (Voor 2020 worden deze inkomsten weer wel opgevoerd.) De krapte op de arbeidsmarkt noopt voorts tot actiever wervingsbeleid en inhuur van tijdelijke extra ondersteuning. Ook het op orde krijgen van het administratief systeem plus het AVG proof krijgen ervan, kost meer dan begroot. Dit alles bij elkaar leidt tot een begrotingswijziging van € 690.208. Dekking van deze incidentele effecten vindt plaats door aanwending van reserves van het GNR. Het totaal van reserves daalt daarmee van € 1.822.728 naar € 1.185.710. De begrotingswijziging daarom heeft geen effect voor de participantenbijdrage.

Beleidsplan 2020 – 2023 en uitvoeringsprogramma 2020 – 2023

In 2016 hebben de participanten ingestemd met het behoud van een zelfstandig GNR en is ingezet op de versterking van het GNR op een viertal punten: *versterking van de identiteit* van het GNR, *versterking van de bestuurskracht*, *versterking van de werkorganisatie* en *versterking van de financiële positie*. In het beleidsplan en het uitvoeringsprogramma zijn deze speerpunten gekoppeld aan een viertal programma's:

- *Beheer* (-> versterking van de werkorganisatie)
- *Profilering en draagvlak* (-> versterking van de identiteit van het GNR)
- *Bestuur en organisatie* (-> versterking van de bestuurskracht; versterking van de financiële positie)
- *Projecten* (-> versterking van de werkorganisatie)

Beheer

De basis van het beheer is het provinciaal natuurbeleid. De komende vier jaar wordt ingezet op met name de volgende zaken:

- het voltooien van het geplande netwerk van ecologische verbindingen,
- het verduurzamen van het bosbeheer,
- het achterstallig onderhoud ('veiligheid') van het bos,
- het bevorderen van een meer gevarieerd heidegebied,
- de doorontwikkeling van een strategie voor het bestrijden van invasieve soorten,
- het onderzoeken van de wensen en mogelijkheden op het vlak van (nieuwe) recreatie en dit faciliteren,
- samenwerking en meedenken en adviseren over natuurontwikkeling,

- onderzoek naar verdienmogelijkheden zoals veeverkoop, verpachting tbv vergadering, evenementen, natuurexcursies ('businesscase'), parkeren, natuurbegraven,
- verwerven van beschikbare terreinen (wanneer passend bij beleid en wanneer financieel en beheersmatig haalbaar).

Profilering en draagvlak

Het GNR werkt op diverse manieren aan profilering en draagvlak. Daarbij is de kernboodschap van het GNR leidend: "De gebieden van het Goois Natuurreservaat maken van 't Gooi een bijzondere leefomgeving. Die natuur koesteren we. We zijn er trots en zuinig op. Samen zorgen we dat die behouden én toegankelijk blijft."

Ter profilering en het verwerven van draagvlak zet het GNR in op:

- natuur- en erfgoededucatie (o.a. speelbossen),
- goede ondersteuning vrijwilligers (aanwas vrijwilligers, bredere inzet),
- ambassadeurs,
- participatie gebruikers (o.a. klankbordgroep gebruikers als adviesorgaan),
- publieksactiviteiten (o.a. sporten in de natuur).

Het GNR werkt in 2020 specifiek aan fondsenverwerving en heeft hiervoor € 125.000 aan opbrengsten in de begroting van 2020 opgenomen.

Bestuur en organisatie

Vanaf 1 januari 2017 is het bestuur van het GNR gemoderniseerd. De AB- en DB structuur heeft plaatsgemaakt voor een model met een (klein) bestuur. Hierin hebben vertegenwoordigers van de participanten zitting, aangevuld met een onafhankelijk voorzitter en twee externe deskundigen. De voorzitter en deskundigen worden voor 6 jaar benoemd. De vergaderingen van het bestuur zijn toegankelijk voor publiek.

Het GNR heeft het nieuwe model uitgewerkt in diverse bestuurlijke documenten: de statuten 2018, een huishoudelijk reglement 2017, een code goed bestuur (die in 2018 is geactualiseerd) en andere. In 2019 heeft het bestuur besloten het nieuwe model, zoals o.a. vastgelegd in deze bestuurlijke stukken, in 2021 samenhangend te evalueren.

Het GNR wil een netwerkorganisatie zijn die samenwerkt met (overheids-)partners om haar doelen te realiseren. Deze bundeling van krachten is nodig om nieuwe uitdagingen op het vlak van beheer en bescherming het hoofd te bieden en ook om aan nieuwe eisen van de wetgever te doen.

Projecten

Het GNR heeft in 2017 een projectenbureau ingericht dat een meerjarig projectenprogramma opstelt en jaarlijks bijstelt. Deze projecten bestrijken alle bovenstaande programma's. Voor de komende jaren (2020 – 2023) staan o.a. de volgende projecten op stapel:

- Sloop en nieuwbouw groepsgebouw 't Laer,
- Natuurverbinding Hoorneboeg realiseren,
- Verwerving Huydecopersweg,
- Tweede Schaapskooi,
- Opknappen Tafelberg,
- Verwerven fondsen.

Begroting 2020 en meerjarenbegroting 2020 – 2023

Het GNR maakt behalve een jaarlijkse begroting ook jaarlijks een aangepaste meerjarenbegroting. De meerjarenbegroting en het bijbehorende beleidsplan zijn georganiseerd rond de bovengenoemde vier programmapunten. De kosten voor de participanten stijgen in 2020 en verder licht, met name als gevolg van de ontwikkeling van lonen en prijzen (zie verder onder financieel).

Met een begrote solvabiliteit van 59,8 %, is de solvabiliteitssituatie van GNR als gezond aan te merken. Dit betekent dat zij aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

Hoewel de algemene reserve van het GNR is afgenomen is deze nog voldoende robuust om tegenvallers op te vangen. Het is wel een aandachtspunt.

Conclusie

Het GNR pakt de transitieopgave systematisch en consequent op. Er is gestaag gewerkt aan een passende governance met zorg voor weloverwogen afspraken. De keuze voor de inrichting van een projectenorganisatie draagt er aan bij dat het beheer en de kwaliteit van het gebied gestaag verbeteren. Het GNR betreft inwoners, maatschappelijke organisaties en overheden meer bij de ontwikkeling en uitvoering van projecten. Het verwerven van fondsen blijft achter. Dit heeft vooral te maken met het vinden van personeel in de huidige krappe markt. Door ziekte heeft ook het opstellen van de begroting vertraging opgelopen. Door extra inzet op werving is de verwachting dat het GNR het komende jaar op normale sterkte zal kunnen opereren. Al met al ligt er een degelijke begroting, waarmee het GNR de ingezette koers nadrukkelijk voortzet.

Wij adviseren derhalve om geen zienswijze in te dienen.

Om als participanten bij de opstelling van beleid en begrotingen mee te kunnen denken en beslissen, zullen wij het GNR te vragen tijdig de stukken aan de raden aan te bieden voor het eventueel kenbaar maken van een zienswijze.

5. Houd rekening met en onderbouwing

Provincie NH en gemeente Amsterdam hebben de wens om uit het GNR te treden. Op dit moment zijn de partijen nog in de onderzoekende fase.

De uittreding van deze partijen uittreding heeft vanzelfsprekend financiële gevolgen. Incidenteel zijn er kosten, bijvoorbeeld voor juridische ondersteuning om het proces van uittreding rechtmatig te laten verlopen. Op termijn zullen de structurele lasten voor de overgebleven participanten stijgen, zeker als er geen extra inkomsten komen en we de kwaliteit van het gebied en het beheer ervan op hetzelfde niveau willen houden. Het is van cruciaal belang dat de partijen een goede overgangsregeling treffen met voldoende tijd voor aanpassing aan de nieuwe situatie.

6. Duurzaamheid

Het GNR heeft duurzaamheid als kernwaarde. Het GNR heeft als opdracht de Gooise natuur in stand te houden. Het GNR werkt aan duurzaam beheer, zet zich in om de biodiversiteit te vergroten en streeft als organisatie de volgende doelen na:

- Reductie van klimaatvoetafdruk met 50% in 2020 oplopend tot 100% in 2025,

- Inkopen op duurzame wijze: volledig,
- Bijdragen aan de duurzame opwekking van energie (mits daarvoor sponsors worden gevonden, zodat dit niet ten koste gaat van het budget voor natuurbeheer).

7. Financiële onderbouwing

De begroting GNR 2020 leidt tot een stijging van de participantenbijdrage, welke voor 2020 e.v. voor Gooise Meren uitkomt op € 571.760 (dit is inclusief de bijdragen voor het beheer van de rijwielpaden). Deze verhoging is met name het gevolg van indexering van lonen (2 %) en prijzen (1,5%).

Om de verhoogde participantenbijdrage te dekken is al in het Tweede Voortgangsverslag 2019 van Gooise Meren structureel extra budget opgevoerd. De stijging van de participantenbijdrage is daarmee reeds verwerkt in onze Programmabegroting 2020. In onderstaand staatje is het financiële effect zichtbaar:

Structureel aangevraagd en besloten bij 2 ^e VV-2019	2019	2020	2021	2022	2023
Extra financiële bijdrage GNR	€27.000	€55.000	€55.000	€55.000	€55.000

8. Communicatie en participatie

Het bestuur van het GNR wordt op de hoogte gesteld van de uitkomst van de Raadsvergadering

9. Uitvoering/ tijdpad/ evaluatie

Na besluitvorming over dit voorstel informeren van het GNR over de uitkomst van de Raadsvergadering.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

D.J. van Huizen
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester

Bijlage(n)

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel 'Begroting GNR 2020' met zaaknummer van het college van burgemeester en wethouders,

Besluit

1. Kennis te nemen van het beleidsplan 2020-2023 van Stichting Goois Natuurreservaat, de begrotingswijziging 2019 en de begroting 2020 en de meerjarenbegroting 2020 – 2023
2. Geen zienswijze in te dienen voor de begroting 2020 en de bijbehorende beleidsdocumenten.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren,
gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier

De voorzitter

Mevrouw drs. M.G. Knibbe

drs. H.M.W. ter Heegde